

Weberitsch, R. v. Pichl), Zgornja Radgona, (A. Simonitsch, Erschenjak in Košar, učitelja, H. Puff), Ober-Feising (Kreiner, Schupanko, Wiesthaler), Rihtarovska (F. Vaupotič, J. Strajšak, J. Kramberger), Stainzthal (J. Ploj, J. Križan, G. Senekovič, G. Wallner), Terbegovec (J. Wuk, Fr. Čagran, Ar. Matjašič), Veličanska (A. Fekonja, A. Zadavec, F. Polanec), Runtschen (M. Rajch, F. Pettek), Lahovska (Markrapp, Bratuša), Šardinska (Kuharič), Litmerska (Kociper), Podgorska (J. Dovečar, J. Osmeč), Weigelsberg (Črešner, Mullec), Windischdorf (Drobnik, Jesenko). Iz Vranskega je tudi prišlo nekaj podpisov, na čelu F. v. Wittenbach, vmes Leopold Schwentner (!) trgovec in par žensk. Za sv. Peter pri Celji je podpisan J. Lenko, L. Weber in F. Tham, oba penzionirana stotnika, ženske Wolf, Nekermann, Possek in Fr. Hausenpichler, poštar, Skomri (Jak. Matijec in nekaj odbornikov), Paka (Založnik, K. Mlinšek, B. Stoker), Oplotnica (F. Kunej) Kot (P. Videčnik, J. Klinc), Kebelj (J. Pleich, M. Kos), Vrhovle pri Konjicah (Zajko), Grušovje (F. Kumer), Škofja ves pri Celji (F. Okoren, J. Kampolšek, F. Walland, M. Dreml), Celjska okolica (Malle, Jezernik, J. Levičnik, J. Saitz, Fr. Dorn), F. in še nekaj drugih. Teh bodi sram pred vsem poštenim slovenskim svetom, kajti pljunili so v lastno skledo!

Iz Doberne. (O toplici.) Deželni odbor vsako leto vzlasti meseca majnika in septembra omogočuje tudi ubožnejšim bolnikom iskati ljubelega zdravja v tukajšnjem zdravilstvenem zavodu, ker jim sicer drago stanovanje in kopelj prepušča brezplačno, nekaterim celo deli podpore v denarji. To so tako imenovani gratis-topličarji. Za letos je nekaj posebnega v tej okoliščini, da je 10 prostorov odločeno za vojake, kateri so vzboleli v Dalmaciji ali v Bosni ali v Hercegovini. Častnikom ali „oficirjem“ ni treba plačevati stanovanja, kopelji, postrežbe in kur-takse; isto velja za vojake nižje vrste s tem razločkom, da toti še za kupovanje živeža dobivajo po 45 kr. na dan. Teh dobrot se dotičnik lahko posluži skozi navadno dobo kôpanja, namreč 21 dnij, to pa med 1. in 31. majnikom pa med 15. avgustom in 15. septembrom.

Iz celjske okolice. (Javen protest.) Kakor so podpisani zvedeli, je podpisal naš župan, g. Anton Malle, prošnjo nemško pisano, o katerej prosi naj ostane v jezikovnem obziru vse pri starem, kakor dozda, s katero tedaj nasprotuje našim opravičenim željam, da bi se namreč pri sodnijah in v šolah, posebno v srednjih šolah, vpejlala ednakopravnost našega materinskega jezika, da bi postal v šolah slovenski jezik podučni jezik in da bi se samo zraven se vè da tudi nemško učilo. Mi tukaj pred slovenskim svetom izrečemo, da g. župan ni storil tistega koraka z našim sporazumljenjem, ampak brez vsakega odborovega sklepa, da tedaj tista izjava ni pisana po volji.

Celjske okolice. Kot posamezen človek naj dela g. župan, kar hoče, kot župan naj se pa drži postave, — popisano postopanje pa je naravnost proti postavi. Mi smo Slovenci in želimo Slovenci ostati; vsak, kateri je navdan nemčurskega duha, naj išče sreče kje drugod. Tisti, kateri v lastno skledo pljune ni naš prijatelj; odpadniki in izdajice se pri nas črtijo. Podpisi vseh tistih posestnikov, kateri so se nevedoma vsedli na njegove limanice, so neveljavni; — prvič ker ni bilo nobene odborove seje, drugič pa, ker se med podpisanimi nahaja samo podpis ednega edinega odbornika.

V Celji dne 15. majnika 1882.

Svetovalci: Franc Lipovšek, Andre Žnidar, Karl Šah.

Odborniki: Anton Skorjanc, France Kodela, Martin Žnidar, Matevž Vozu, Jožef Kodela, Valentin Supanc, Ostrožnik Franz, Matevž Glinšek, Martin Vrečar, Jarnej Županc.

Iz Središča. (Nemila osoda) nas je zadela, ker sta se od nas poslovila naša preljuba dušna pastirja č. g. župnik in č. g. kaplan, to pa eden in isti dan, prvi pri ranej sv. meši, slednji pa pri poznej. Vsi se Njima zahvaljujemo za ves trud zlasti pa Središki mladenči; ločitev je res bridka za nas, pa tolažimo se, saj nas ne bode druga ločilo, kakor deroča Drava, široka ravan in nekteri griči, ali v duhu ostanemo vedno skupaj! Bog plati za prelepe nauke, za vso skrb in trpljenje. Ljubila sta nas res po očetovsko, daj pa tudi Bog, da bi seme božje besede, katero sta med nas sejala, tudi stoteri sad obrodilo; vedno nam ostaneta v blagem spominu. Bog Ju ohrani, krepkih in zdravih še mnoga mnoga leta, ako pa je božja previdnost sklenila, da se tukaj ne bodemo več videli, Bog daj da bi se enkrat v sv. nebesih, kjer ne bode več ločitve, videli in veselili!

Središki mladenči.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zavoljo Bosne in Hercegovine se ne morejo Magjari pa tudi naši in ogerski ministri ne prav porazumeti, kaj da je storiti? Slovanske politike ondi nečejo. — Državni zbor je sprejel colninsko postavo, gosposka zbornica pa pre naredbo volilnega reda, nemški liberalci so sedaj zgubljeni za vselej. — Poljskim poslancem je grof Taaffe zopet obečal, da bode v Šleziji si prizadeval vsem narodom pomagati do enakopravnosti: nemški konservativci zahtevajo premembe pri šolskih postavah, ker so bremena uže neznosljiva, dalje tirjajo, naj odstopi minister Konrad, ker nimajo nobenega zaupanja v nja. Prošnje za železnico od Wolfsberga na Koroškem do Judenburga in za Dolenjsko železnico na Krausjem priporočili so poslanci visokej vladi, naj stori, kar se jej pravo zdi. Na vprašanje poslanca Zallingerja in

tovaršev je grof Taaffe odgovoril, da je branilnicam uže zaukazal menjših procentov računati od posojil; nekatere so to uže storile. — Čehi dobijo 2 nova škofa, namreč v Ljtitumericah in v Brnu. — Na Gališko vre vedno več ruskih Judov; ljudje se teh bojijo in prosijo, naj vlada pomaga in Judom prestop črez rusko mejo zabrani. Več Rutenov je pred sodnijo postavljenih zaradi zločina veleizdajstva. — Kranjska deputacija, namreč grof Thurn, baron Abfaltrern, dr. Poklukar in g. Dreo povabili so svitlega cesarja k 600-letnici, da je Kranjska last Habsburške slavne rodbine; cesar so obljubili priti v Ljubljano. Svečanost vršila se bode drugo leto. Do tiste pa bode bržčas nemškutarski deželni zbor kranjski razpuščen. Za Primorsko snuje ministerstvo posebno kmetijsko družbo. Te je ondi treba.

Vnanje države. Nemci, Švicarji in Italijani so prevrtali sv. Gotthardovo planino za železnico. Dne 21. t. m. so jo slovesno odprli; skoz veliki tunel se pelja 19½ minute; železnica je stala 222 milijonov frankov ter utegne našim avstrijskim železnicam mnogo vožje odvzete, zlasti pa še kupčiji v Trstu škodovati, kajti veliko blaga bo sedaj se prestavilo z vožnjo v Genovo, Brindisi, Benetke in Milan. — Ruski car je kronanje za eno leto odložil. — V Egipt pred mesto Aleksandrijo došle so angleške in francoske ladije oklopnice, pa se ne upajo dežele napasti, ker Italijani, Bismark pa tudi sultan tega ne vidijo radi. Tako ostati pa tudi ne more. Zadnji čas so tudi Grki začeli zmes vtikati se, kar je Turke hudo razjarilo. — Srbski kralj je svoje potovanje po deželi završil in se vrnil v Belgrad, kder je bil svečano sprejet. — Papež se počutijo bolje, nego razni liberalni listi poročajo, ki pravijo da močno boleljajo. To ni res. — Francoski finančni minister in velik prijatelj Judov in freimaurerjev je odstopil, ker se je s poslanci sprl. Irski zarotniki nečejo ničesar vedeti več o mirnem porazumljenji z Angleži; ne bojijo se nobenega zločinstva, da le otresejo angleški jarem. Razdraženost je velika.

Za poduk in kratek čas.

Zlata knjiga.

(Poezije. Zložil S. Gregorčič. I. Založil Ig. Gruntar v Logači. Cena 1 fl.

Ljubljanski Zvon objavlja v svojem 5. zvezku životopisne črtice prvega sedaj živih pesnikov slovenskih, č. g. Simona Gregorčiča. Mislimo, da svojim čitateljem ustrezemo, ako ga ponatisnemo!

Simon Gregorčič je bil rojen 15. oktobra 1844. leta na Vrsnem b. št. 17., poljare nad Libušnjem, v prijazni pogorski vasi, ležeči pod starim sivim Krnom na levem bregu bistre Soče. Lep je ta planinski svet med Kobaridom in Tolminom, med Krnom in Matajurjem.

Tudi zdaj, ko živi v solčni vinorodni plan-

javi goriški, sili mu srcé „nazaj v planinski raj“. Ne mikajo ga vinorodne gorice, niti južni cvet in sad, kajti mladostnih dnij spomin ga vleče na planine.

Našemu pesniku oča Jarnej Gregorčič gospodaril je srednjevelikemu posestvu; a bil je razumen, občespošтовan mož. Dokler je Vrsno spadalo k tolminskemu županstvu, bil je Jarnej Gregorčič dolgo vrsto let zaporedoma Vrsenski starešina in občinski zastopnik pri županstvu v Tolminu, kjer so ga vsi njegovi tovariši zaradi njegove odločnosti in bistroumnosti jako spoštovali in še dandanes se Vrsenici o vseh važnejših občinskih stvareh posvetujejo z njim ter ga vselej volijo za svojega poblaščenca, kadar je treba pri uradih ali kje drugje zagovarjati občinsko stvar.

Jarnej Gregorčič je imel več otrok; zatorej pošlje svojega drugorojenega sina Simona, ko ga je bil domači kaplan g. Anton Gregorčič (sedanji vikar v Št. Florjanu v Brdih) naučil nekoliko brati in pisati, v Gorico v nemške šole, iz katerih prestopi na gimnazijo, kjer leta 1857. s izvrstnim vspehom dovrši prvo latinsko šolo. Slovesščina takrat v tem razredu še ni bila učni predmet.

Sreča je hotela, da je Gregorčič v drugem razredu dobil za učitelja moža, po svojem znanji odličnega, po svojem značaju vzglednega Ivana Šolarja, sedaj c. kr. dež. šolskega nadzornika v Zadru. Šolar svojih učencev ni samo temeljito učil, ampak tudi korenito jih vzgajal ter po očetovsko vodil in pripravljajal za ozbilno življenje. „Glejte, da boste prvaki v vseh predmetih! Pridno se učite, da boste možje mogli pomagati svojemu narodu, kajti brez znanja vam ne bode mogoče koristiti svoji domovini!“ Kako so se taki in jednaki nauki prijeli rahločutnega Gregorčiča, o tem na več mestih pričajo njegove pesni. Osobito pa Gregorčič pripoveduje svojim prijateljem, da mu je Šolar odkril čudovito lepoto jezika slovenskega, ter pokazal mu bogastvo njegovo, poleg tega pa tudi vcepil mu ljubezen do starih klasikov grških in latinskih.

V tretji šoli prišel je Gregorčič v tedaj osnovano malo semenišče, ter ondu poleg več drugih vrlih dijakov našel tudi duhovitega in plemenitega Ivana Stresa.

Z njim in z drugimi enakomislečimi prijatelji vadil se je Gregorčič v slovenskem spisovanji, učil se srbskega in českega jezika, navduševal se je za klasične pesnike raznih narodov, a osobito prebiral Preširna. V tistih letih začel je zlagati svoje prve pesni in prvenci njegove Muze natisnjeni so v Janežičevem „Glasniku.“ Tako je prišlo leto 1864. in z njim matura, katero je izvrstno prebil.

Po dovršenih latinskih šolah šel je v semenišče. In kakor na gimnaziji prof. Šolarja, tako je tudi čislal blagega doktorja Hrasta, vodjo osrednjemu semenišču goriškemu. „V velikem se-